

Sygn. akt III AUa 360/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 sierpnia 2017 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSA Irena Różańska-Dorosz spr.

Sędziowie: SSA Maria Pietkun

SSO del. Artur Tomanek

Protokolant: Monika Horabik

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2017 r. we Wrocławiu

na rozprawie

sprawy z wniosku (...) **Sp. z o.o. w O.**

przeciwko **Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.**

przy udziale **Syndyka Masy Upadłości (...) Sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O., Z. S., Prokuratora Okręgowego w O.**

o ubezpieczenia społeczne

na skutek apelacji (...) Sp. z o.o. w O.

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

z dnia 14 grudnia 2016 r. sygn. akt V U 935/15

I. **oddala apelację,**

II. **zasądza od wnioskodawcy na rzecz strony pozwanej kwotę 675 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu apelacyjnym.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 14 grudnia 2016 r. Sąd Okręgowy w Opolu Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych oddalił odwołanie (...) sp. z o.o. w O. od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 27 stycznia 2015 r., którą organ rentowy stwierdził, że Z. S. jako pracownik u płatnika składek - ww. spółki - podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu i chorobowemu od 12 lutego 2013 r. do 5 października 2013 r.

Postanowieniem z dnia 23 grudnia (...). Sąd Okręgowy uzupełnił ww. wyrok, w ten sposób, że oddalił wniosek zainteresowanego Syndyka Masy Upadłości (...) sp. z o.o. w upadłości likwidacyjnej z siedzibą w O. o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego.

Powyższe rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy wydał w oparciu o następująco ustalony stan faktyczny sprawy:

(...) sp. z o.o. w O. (obecnie (...) sp. z o.o. w O.) jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr (...). Przedmiotem działalności spółki jest m.in. działalność usługowa związana z gospodarką odpadami.

(...) sp. z o. o. z/s w O. jest zarejestrowana w Krajowym Rejestrze Sądowym od 20 czerwca 2012 r. pod nr KRS (...). Przedmiot działalności spółki stanowi w szczególności działalność agencji pracy tymczasowej i pozostała działalność związana z udostępnianiem pracowników. Do października 2013 r. spółka była wpisana do Rejestru Agencji Pracy (...).

Od 1 października 2012 r. została zawarta, przez spółki zarządzane przez prezesa (...) sp. z o.o., umowa z (...) sp. z o.o. „Umowa o świadczenie usług” obejmujących w szczególności (usługi) „będące przedmiotem działalności spółki, tj. usługi zgodne z PKD Usługobiorcy” - § 1.1. Następnie otrzymano pismo od (...) sp. z o.o., że w związku ze zmianami struktury własności, zostaje ona przejęta przez (...). Zgodnie z § 1.2 tejże umowy „Usługodawca do realizacji usług oddeleguje osoby, zwane dalej Wykonawcami. Przez Wykonawcę rozumie się osobę zatrudnioną u Usługodawcy na podstawie umowy o pracę, umowy zlecenia lub umowy o dzieło. Na podstawie § 2.1. cyt. umowy „Usługodawca wykona usługi na podstawie i zgodnie z zamówieniem złożonym przez usługobiorcę, zwanym dalej „Zamówieniem”, w zakresie ilościach szczegółowo określonych. Zamówienie będzie określać w szczególności: 1) zapotrzebowanie usługobiorcy na wykonawców o określonych kwalifikacjach; 2) uzgodnioną przez strony kwotę ryczałtowego wynagrodzenia za prawidłowe wykonanie Usług; 3) termin rozpoczęcia, okres, czasochłonność i miejsce wykonania Usług. W myśl § 3.4 cyt. umowy „Wykonawcy oddelegowani przez usługodawcę zobowiązani są do stosowania się do merytorycznych wskazówek osób wyznaczonych przez usługobiorcę, które określają w szczególności zakres obowiązków wykonawców, jednakże nie podlegają im służbowo.”. Wedle § 5.2 cyt. umowy „Rozliczenie realizacji usług sporządza Usługodawca w ciągu 2 dni roboczych od dnia, w którym potwierdzono wykonanie usług, a następnie przekazuje do zatwierdzenia Usługobiorcy. Po dokonaniu ostatecznych uzgodnień w zakresie poprawności rozliczenia następuje przekazanie do Usługodawcy oryginału rozliczenia zaakceptowanego przez obie strony celem wystawienia faktury.” Jednocześnie Spółka (...) przyznała rabat za świadczone usługi w wysokości 40% ponoszonych kosztów na składki ZUS oraz podatek od wynagrodzeń. W § 5.3 cyt. umowy ustalono, że „Wynagrodzenie będzie płatne na podstawie wystawionych przez usługodawcę faktur VAT”.

(...) sp. z o.o. (występująca jako Usługobiorca), zawarła takie umowy „o świadczenie usług wynajmu kadr” o identycznej treści, co powyższa: ze spółkami (...) oraz (...) sp. z o.o.

Z. S. podpisał z (...) umowę o pracę na czas określony od 12 maja 2013 r. do 31 maja 2014 r. na stanowisku kierowcy - pracownika gospodarczego. Z. S. podpisał również umowę z 2 września 2013 r. z prezesem spółki W. M. zwanym pracodawcą, na mocy której oddano mu w używanie telefon, komórkowy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych. Umowa została podpisana przez specjalistę ds. kadrowych J. Ś.. W toku postępowania administracyjnego został również podpisany protokół zdawczo-odbiorczy pieczętki imiennej, podpisany przez J. Ś..

Z. S. podpisał także umowy o dzieło z 17 kwietnia 2013 r., 13 maja 2013 r. i 10 czerwca 2013 r. z (...) sp. z o.o. zwanym zleceniodawcą reprezentowanym przez prezesa W. M. na wykonanie beli z odpadów makulatury oraz umowę o dzieło na wykonanie napraw w układzie kierowniczym pojazdu - śmieciarki. Wynagrodzenie z tego tytułu otrzymał od spółki (...). Z. S., w czasie gdy był osobą bezrobotną, otrzymał propozycję pracy jako kierowca w pełnym wymiarze czasu pracy. Otrzymywał wynagrodzenie co miesiąc przelewem na konto od (...) Wykonywał pracę na rzecz spółki (...). Miał do dyspozycji telefon komórkowy - służbowy, imienną pieczętkę oraz odzież roboczą, które dostał od spółki (...). Został zgłoszony przez (...) sp. z o.o. z/s w O. do obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego, rentowego, wypadkowego i zdrowotnego jako pracownik w okresie od 12 lutego 2013 r. Nie opłacono należnych składek na ubezpieczenie społeczne Z. S. za okres od lutego do września 2013 r.

Przy tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Okręgowy stwierdził, że odwołanie jest niezasadne. Sąd ten, przytaczając treść art. 6 ust. 1, art. 12 ust. 1, art. 4 pkt 2 lit. a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych

i art. 66 ust. 1. pkt 1 lit. e) ustawy z 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach z opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych wskazał, że w okolicznościach rozpatrywanej sprawy istotne są zasady zatrudniania pracowników tymczasowych przez pracodawcę będącego agencją pracy tymczasowej oraz zasady kierowania tych pracowników i osób niebędących pracownikami agencji pracy tymczasowej do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz pracodawcy użytkownika, które reguluje ustawa z 9 lipca 2003 r. o zatrudnianiu pracowników tymczasowych (Dz.U.2003.166.1608 ze zm.). W tym zakresie Sąd pierwszej instancji powołał art. 2, art. 7, art. 8 i art. 9 powyższej ustawy.

Przenosząc powyższe unormowania na grunt rozpatrywanej sprawy w pierwszej kolejności Sąd Okręgowy wskazał, że poza sporem pozostawał fakt formalnego podpisania przez uczestnika postępowania Z. S. umów o pracę na czas określony od 12 maja 2013 r. do 31 maja 2014 r., które formalnie zawarł z (...) sp. z o. o. z siedzibą w O. oraz zgłoszenia Z. S. do ubezpieczeń społecznych od 12 lutego 2013 r. przez ww. spółkę. Kwestią kluczową było rozstrzygnięcie czy w tym okresie pracodawcą Z. S. była spółka z (...)sp. z o.o. w O., zgodnie z treścią umowy o pracę zawartej w formie pisemnej czy też umowa ta miała charakter pozorny, a pracodawcą rzeczywistym była odwołująca się spółka. Ponadto, w ocenie tego Sądu, należało odnieść się do kwestii ewentualnego zatrudnienia ww. pracownika na warunkach określonych w ustawie o zatrudnianiu pracowników tymczasowych.

W ocenie Sądu Okręgowego materiał dowodowy zaprzeczył w całości omówionym powyżej tezę prezentowanym przez (...) sp. z.o.o. Przywołana przez odwołującego się ww. ustawa z 9 lipca 2003 r. zawiera w art. 2 ust. 3 definicję pracy tymczasowej jako wykonywania na rzecz danego pracodawcy użytkownika zadań o charakterze sezonowym, okresowym lub doraźnym lub których terminowe wykonanie przez pracowników zatrudnionych przez pracodawcę użytkownika nie byłoby możliwe lub których wykonanie należy do obowiązków nieobecnego pracownika zatrudnionego przez pracodawcę użytkownika. W tym celu strony muszą zawrzeć ważne porozumienie określone w art. 9 ust. 1. cyt. ustawy, w którym przewidziano, że w celu zawarcia umowy o pracę między agencją pracy tymczasowej a pracownikiem tymczasowym pracodawca użytkownik uzgadnia z tą agencją na piśmie: rodzaj pracy, wymagania kwalifikacyjne przewidywany okres wykonywania pracy tymczasowej i jej wymiar oraz miejsce wykonywania pracy tymczasowej. W ocenie Sądu opisana wyżej umowa o świadczenie usług zawarta z (...)Polska sp. z o. o. nie tylko formalnie nie spełnia tychże warunków (brak szczegółowych zapisów co do wyżej wymienionych kwestii odnośnie zapotrzebowania na pracowników tymczasowych o konkretnych kwalifikacjach, w określonym z góry czasie), ale jest przede wszystkim w ustalonym stanie faktycznym z mocy art. 58 § 1 k.c. nieważna w części dotyczącej oddelegowania osób zatrudnionych przez(...)sp. z o. o. do wykonywania prac (usług) na rzecz (...) sp. z o. o. Zainteresowana Spółka (...) nie działała też jak Agencja Pracy (...), bo nie spełniła warunków formalnych wskazanej ustawy. W szczególności nie określono szczegółowych warunków pracy pracowników, a ze Z. S. zawarto kilka umów - tj. umowę o pracę i umowy o dzieło, pomimo że zakres jego obowiązków nie ulegał zmianie (czego ustawa nie przewiduje).

Jak podkreślił Sąd w prawidłowo skonstruowanej umowie z pracownikiem tymczasowym wskazany jest pracodawca użytkownik, pracownik tymczasowy, agencja pracy tymczasowej oraz umowa nazwana jest w sposób wyraźny, tj. że jest to umowa o pracę tymczasową. Sąd zaznaczył, że outsourcing pracowników nie może być weryfikowany wyłącznie przez pryzmat zasady wyrażonej w art. 353¹ k.c. Zasada wolności umów nie może być bowiem wykorzystywana instrumentalnie, w szczególności do stworzenia zewnętrznych znamion realizowania umowy. O zawarciu umowy mającej na celu obejście ustawy można mówić wówczas, gdy czynność taka pozwala na uniknięcie zakazów, nakazów lub obciążeń wynikających z przepisu ustawy i tylko z takim zamiarem została dokonana (por. wyrok SN z dnia 11 stycznia 2006 r., II UK 51/05, OSNP 2006/23-24/36, wyrok SA w Łodzi, III UAa 1296/15).

Jak stwierdził Sąd pierwszej instancji, z całokształtu materiału dowodowego zebranego w przedmiotowej sprawie wynika, że wszystkie okoliczności zawartej przez wnioskodawcę umowy z K.U.K. sp. z o.o., pozwalają na wyprowadzenie wniosku, że wyłącznym celem tej czynności prawnej było uzyskanie korzyści przez wnioskodawcę, wyrażające się w zaniżeniu składek na ubezpieczenie społeczne, a postanowienie takie jako zmierzające do obejścia przepisów prawa należało uznać za nieważne w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. (tak SA we Wrocławiu w sprawie III AUa 122/16).

Według Sądu praktycznie bezspornym było, że Z. S. wykonywał tego samego rodzaju prace, nadzór nad nim stale i wyłącznie sprawował W. K.. Odwołująca się Spółka nie przedłożyła dowodów na okoliczności przeciwnie, niż wynikające z wyjaśnień Z. S., a które świadczyłyby, że osoba ta albo w ogóle nie była pracownikiem odwołującego się albo wykonywała inne czynności niż nadzór i podział obowiązków dla podległych pracowników m. in. ubezpieczonego. (...) sp. z o.o. zapewniała pracownikom odzież roboczą, wyposażała w telefon komórkowy i pieczętkę firmową niezbędne do wykonywania umówionej pracy, a także prowadziła listy obecności. Wszystkie czynności, co do czasu, miejsca i sposobu wykonania pracy były więc wykonywane w ramach faktycznej więzi pomiędzy firmą (...) sp. z o.o. a Z. S.. Taka zaś więź, zdaniem Sądu Okręgowego, musi być oceniana jako umowa o pracę pomiędzy Z. S. a (...) sp. z o.o. w świetle unormowań art. 22 k.p. Nie doszło w związku z tym do skutecznego powstania stosunku pracy pomiędzy Z. S. a firmą (...) Spelnione zostały bowiem wszelkie przesłanki do przyjęcia, że uczestnika postępowania oraz odwołującą się spółkę łączył w okresie spornym stosunek pracy w rozumieniu art. 22 § 1 k.p., bowiem wykonywał on pracę określonego rodzaju na rzecz tego pracodawcy i pod jego kierownictwem oraz w miejscu i czasie przez niego wyznaczonym. Tego rodzaju ustaleniu nie przeczy fakt wypłacania przez (...) wynagrodzenia oraz częściowego prowadzenia dokumentacji pracowniczej, zwłaszcza, że wobec wykluczenia możliwości zastosowania w sprawie przepisów ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, jako całkowicie niedopuszczalne i sprzeczne z prawem należy ocenić ewentualne sprawowania funkcji pracodawcy przez podmiot „niewidzialny” dla pracowników.

W ocenie Sądu sam cel minimalizowania kosztów ponoszonych przez pracodawców związanych z opłacaniem należności za pracowników na Fundusz Ubezpieczeń Społecznych, ani też praktyki outsourcingu, nie są sprzeczne z ustawą, nie może to jednak oznaczać akceptacji dla nagannych i nieobojętnych społecznie zachowań unikania ponoszenia pełnych kosztów zatrudnienia, w tym celu zawieranie umów o usługi „udostępnienia pracowników” z fikcyjnym „zewnętrznym” pracodawcą, celem zapłaty niższych składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne. Wypłata wynagrodzenia przez odrębny względem wnioskodawcy podmiot, nie prowadzi więc jeszcze samoistnie do wniosku, że stosunek pracy wiąże dane osoby z tymże podmiotem dokonujących (de facto wyłącznie) przelewów wynagrodzeń za pracę na ich konta. W ocenie Sądu pierwszej instancji nie można więc zaakceptować dopuszczalności w stosowaniu outsourcingu pracowniczego w sytuacji mającej miejsce w niniejszej sprawie. Jak wskazano wyżej beneficjent - czyli wnioskodawca nie przekazał kontrahentowi tj. (...) żadnego majątku służącego realizacji zadań, a także zachował pełną strukturę zarządczą w procesie świadczenia pracy. Rola podmiotu, który w przedmiotowej „umowie o świadczenie usług” został nazwany „usługodawcą” ograniczona została do dostarczenia zatrudnionym wynagrodzeń, które wcześniej obliczył i przekazał do jego dyspozycji pierwotny pracodawca. Następcze rozliczanie pracy nie wskazuje na fakt pierwotnego uruchomienia stosunku pracy w sytuacji, gdy ta sama praca była i jest nadal organizowana i wykonywana w ramach rzeczywistej więzi między Z. S. a (...) sp. z o.o., której pracownicy pełnili de facto wszystkie czynności kierownicze co do czasu, miejsca i sposobu wykonywania pracy. Taka zaś więź, jak wskazano, musi być jednoznacznie oceniona jako stosunek pracy, rozłożenie więc w takiej sytuacji zapłaty wynagrodzenia na dwa podmioty nie zmienia faktu, że zawsze chodzi o jeden stosunek prawny, tj. stosunek pracy z podmiotem, na rzecz którego praca była rzeczywiście wykonywana, który ją organizował i nadzorował (analogicznie na tle pozornego zlecenia orzekł Sąd Apelacyjny w Białymstoku w wyroku z dnia 20.05.2014 r., III AUa 30/14).

Umowa pomiędzy wnioskodawcą a (...), w ocenie tego Sądu, może być rozpatrywana jedynie w zakresie nie dotkniętym nieważnością, czyli jedynie jako podstawa tzw. outsourcingu finansowego, płacowego. Wykazano, że (...) dokonywał przelewów wynagrodzeń. Czynności te, same w sobie, jak już wskazano w żadnym wypadku nie kreowały w opisanych okolicznościach faktycznych stosunku pracy pomiędzy Z. S. a (...), stanowiącego tytuł do objęcia ubezpieczeniami społecznymi. Oznaczało to jedynie, że jego pracodawca (...) sp. z o.o. na mocy zawartej umowy o świadczenie usług posługuje się podmiotem zewnętrznym w celu prowadzenia szczegółowych rozliczeń wynagrodzeń i dokonywania ich wypłat na konta poszczególnych pracowników, co samo w sobie nie może być oceniane jako zmierzające do obejścia ustawy. Wszelkie więc kwestie rozliczeń z tego tytułu stanowią odrębną kwestię pomiędzy tymi spółkami i nie są istotne w niniejszej sprawie ubezpieczeniowej.

Orzeczenie o kosztach Sąd wydał w oparciu o przepisy art. 98, 99 i 108 i 107 § 1 k.p.c. Sąd zasądził koszty zastępstwa procesowego w kwocie 180 zł na rzecz strony pozwanej na podstawie przepisów § 6 pkt 2 w zw. z § 5 Rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. Nr 163, poz. 1349 ze zm.) stosownie do wartości przedmiotu sporu (składki za sporny okres), które zostały ujęte w informacji o stanie konta (k.35).

Postanowienie o oddaleniu wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego na rzecz Syndyka Masy Upadłości (...) Sąd pierwszej instancji oparł na przepisie art. 102 k.p.c., wskazując, że takie orzeczenie rażąco naruszałoby zasady współżycia społecznego oraz godziłoby w podstawowe zasady słuszności i sprawiedliwości. Sąd wskazał, że zainteresowany, który uchylił się od swojego zobowiązania co do zapłaty składek na ubezpieczenie społeczne, swój aktywny udział w procesie zgłosił dopiero na etapie postępowania sądowego. Co istotne aktywność ta sprowadzała się wyłącznie do wygenerowania jednego pisma procesowego o identycznej treści, jak w innych sprawach tego typu toczących się przed tym sądem.

Od powyższego wyroku apelację złożył wnioskodawca zarzucając wyrokowi przedstawienie w uzasadnieniu wyroku twierdzeń niezgodnych ze stanem faktycznym, bowiem wnioskodawca nie był rzeczywistym pracodawcą ubezpieczonego, niedokonanie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego i zestawienia go z dowodami zaoferowanymi przez wnioskodawcę, co doprowadziło do nierozpoznania istoty i wydania niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia oraz bezpodstawne zarzucenie nieważności umowom zawartym przez wnioskodawcę z agencją pracy tymczasowej.

Wskazując na powyższe apelujący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i obciążenie organu rentowego kosztami postępowania sądowego za obie instancje.

Sąd Apelacyjny, zważył co następuje:

Apelacja wnioskodawcy nie zasługuje na uwzględnienie.

Sąd Apelacyjny co do zasady podziela poczynione przez Sąd pierwszej instancji ustalenia faktyczne, jak i ocenę prawną zaistniałych faktów dokonaną przez ten Sąd, jednak wymagają one pewnego zmodyfikowania, uporządkowania i uściślenia.

Spór w sprawie sprowadzał się do ustalenia czy doszło do skutecznego zawarcia umowy o pracę przez Z. S. i Spółkę(...) oraz kto jest płatnikiem składek za ww. ubezpieczonego za okres wskazany w decyzji.

Słusznie wskazuje Sąd Okręgowy, że stosownie do art. 4 pkt 2a ustawy z 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j.: Dz.U.2016.963 ze zm.) płatnikiem składek jest jednostka organizacyjna lub osoba fizyczna pozostająca z inną osobą fizyczną w stosunku prawnym uzasadniającym objęcie tej osoby ubezpieczeniami społecznymi. Niewątpliwie takim stosunkiem prawnym jest umowa o pracę łącząca pracownika i pracodawcę.

Jak wynika z niewadliwych w tym zakresie ustaleń Sądu pierwszej instancji (...) faktycznie zawarła ze Z. S. umowę o pracę na czas określony od 12 maja 2013 r. do 31 maja 2014 r. na stanowisku kierowcy - pracownika gospodarczego, przy czym zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu wyprzedzało datę zawarcia umowy, bo nastąpiło już od 12 lutego 2013 r. Sąd Okręgowy właściwie ustalił także, że za okres zatrudnienia ww. ubezpieczonego, tj. od lutego do września 2013 r. nie opłacono należnych składek na ubezpieczenie społeczne. Istotne jest, a czego nie ustalił Sąd pierwszej instancji, że stosunek pracy ustał w dniu 5 października 2013 r. wskutek wypowiedzenia umowy o pracę przez pracownika, który takie pismo zaadresował do spółki (...), a nie do swojego formalnego pracodawcy (...), który sporządził tylko świadectwo pracy.

Jak wynika z jednoznacznych zeznań Z. S., pracę zaproponował mu pracownik spółki (...), któremu następnie podlegał służbowo. Dodatkowo otrzymał on odzież służbową z logo wnioskodawcy i pieczętkę firmową. Co więcej, w dniu 2 września 2013 r., podpisał również umowę z prezesem (...) sp. z o.o. - W. M. zwanym pracodawcą, na mocy której oddano mu w używanie telefon komórkowy w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych. Z. S. miał przekonanie, że wykonuje pracę na rzecz ww. spółki.

Mając na uwadze wyżej wskazane okoliczności prawidłowo Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że to wnioskodawca w spornym okresie był pracodawcą Z. S., a nie jak to próbuje wykazać odwołująca się spółka - (...) Samo bowiem tylko formalne zawarcie umowy o pracę, związane z tym zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych, wydanie świadectwa pracy, a nawet wypłacanie wynagrodzenia nie decyduje o posiadaniu przymiotu pracodawcy, gdy udowodnione zostały okoliczności, które przemawiają za przeciwnym stanowiskiem, o czym była mowa w poprzednim akapicie. W świetle obowiązujących przepisów prawa pracy, tj. art. 22 k.p. do nawiązania stosunku pracy doszło pomiędzy wnioskodawcą a Z. S.. Spółka (...) nie wykazała w toku procesu, aby umowa o pracę była zawierana przez przedstawicieli spółki (...), aby ubezpieczony wykonywał jakiegokolwiek zadania zlecane przez wskazaną spółkę i by był podporządkowany temu właśnie pracodawcy.

Wbrew temu, co ustalił Sąd Okręgowy, wśród dowodów zgromadzonych w sprawie brak jest umowy o świadczenie usług zawartej pomiędzy (...) sp. z o. o. a (...), na podstawie której ta ostatnia spółka miałaby oddelegowywać pracowników, w tym Z. S., do pracy u wnioskodawcy. Takie umowy, nazwane umowami „o świadczenie usług wynajmu kadr” (...) sp. z o.o. (występująca jako Usługobiorca) zawarła z następującymi spółkami: w kwietniu 2013 r. z (...) sp. z o.o., w październiku z (...) sp. z o.o. i w sierpniu 2013 r. z (...) Sp. z o.o. W takiej natomiast sytuacji trudno zaakceptować stanowisko apelującego, jakoby (...), działająca jako agencja pracy tymczasowej - pracodawca Z. S. - skierowała go do pracy u pracodawcy użytkownika, tj. w spółce (...). Co więcej brak jest dowodów, że pomiędzy spółką (...)a spółką (...) doszło do jakichkolwiek uzgodnień, o których mowa w art. 9 ustawy o zatrudnianiu pracowników tymczasowych, które są obligatoryjne do zawarcia umowy o pracę między agencją pracy tymczasowej a pracownikiem tymczasowym i skierowania pracownika tymczasowego do pracodawcy użytkownika. Zatrudnienie Z. S. przez agencję pracy nie powstało w efekcie zgłoszenia zapotrzebowania przez pracodawcę-użytkownika na pracowników o wyspecyfikowanych kwalifikacjach. Brak było też przesłanek do uznania, aby zatrudnienie ubezpieczonego wynikało z krótkotrwałego zapotrzebowania przez spółkę (...) na jego pracę. Z drugiej strony spółka K.U.K. nie mogła być też faktycznym pracodawcą ubezpieczonego, ponieważ jej działalność, jako agencji pracy tymczasowej, nie polegała na świadczeniu usług w zakresie gospodarki odpadami. Usługi takie świadczy firma (...), bo jest to przedmiot działalności tej spółki, jak wynika z rejestru przedsiębiorców.

W ocenie Sądu Apelacyjnego okoliczności te wskazują na to, że potwierdzenie na piśmie przez Spółkę (...) zawarcia umowy o pracę ze Z. S. faktycznie było czynnością prawną nieważną w rozumieniu art. 58 § 1 k.c. i jako taka nie wywołuje ona skutków prawnych. Umowa o pracę sporządzona przez spółkę (...) zmierzała de facto do obejścia przepisów prawa o ubezpieczeniach społecznych poprzez niezapłacenie składek z tytułu pracowniczego stosunku pracy przez podmiot faktycznie korzystający z efektów pracy pracownika zatrudnionego przez inny podmiot.

Jak wspomniał Sąd pierwszej instancji outsourcing pracowników nie może być weryfikowany wyłącznie przez pryzmat zasady wyrażonej w art. 353⁽¹⁾ k.c. Zasada wolności umów nie może być bowiem wykorzystywana instrumentalnie, w szczególności do stworzenia zewnętrznych znamion realizowania umowy. Jeszcze raz podkreślenia wymaga, że prawidłowości powyższej oceny faktycznych zamiarów spółek (...) i (...) nie przekreśla ustalenie, że m.in. wypłata wynagrodzenia z tytułu wykonywania przez ubezpieczonego opisanej wyżej umowy o pracę z (...) była realizowana przez tą właśnie spółkę, bo działania te były podjęte tylko w celu ukrycia prawdziwego stosunku pracy ze spółką (...), jedynie możliwego do zaakceptowania w okolicznościach sprawy.

Mając na uwadze powyższe Sąd Apelacyjny nie znalazł podstaw do uwzględnienia apelacji wnioskodawcy i dlatego na podstawie art. 385 k.p.c. orzekł o jej oddaleniu.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego zostało wydane w oparciu o art. 98 k.p.c. oraz § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U.2015.1804 t.j. ze zm.) w brzmieniu obowiązującym od 27 października 2016 r., przy uwzględnieniu, że wartość przedmiotu zaskarżenia w sprawie wynosiła 3.800 zł, a stroną wygrywającą reprezentował przed pierwszą i drugą instancją ten sam pełnomocnik.

SSA Maria Pietkun SSA Irena Różańska-Dorosz SSO del. Artur Tomanek

R.S.